

BUDE TO MNOHEM HORŠÍ! Rozpočet je nereálný, jsou třeba ostré škrty! Exministři financí Kalousek, Rusnok a Schillerová nevěří schodku a jsou doslova zděšení z diletantských bláznů ve Fialově vládě

- CZ24 News | 24. dubna 2023

ČESKO: Schválený schodek letošního státního rozpočtu ve výši 295 miliard Kč neodpovídá realitě a bude výrazně vyšší, shodli se v nedělním pořadu České televize Otázky Václava Moravce bývalí ministři financí. Předpokládané příjmy rozpočtu budou podle nich nižší o desítky miliard korun, například z tzv. windfall tax nebo z prodeje emisních povolenek.

„Máme zde fiktivní schodek, který ale neodpovídá realitě. Schodek není reálný, nemá šanci, je to vrchol všeho. Nikdo si to nikdy nedovolil. Žádný předchozí ministr,“ uvedla exministřyně Alena Schillerová.

„Ministr Stanjura s nikým z nás nemluví. Vzhledem k tomu, že jsme v technické recesi, škrtat a dusit ekonomiku je velice nebezpečné. Jsou položky, kde se shodneme, ale ve většině případů neshodneme,“ dodala.

„Byl zde zákon pro špatné časy, měl se zabývat problémem rozpočtu a rozpočtovou odpovědností. Paní ministřyně Schillerová udělala zákon o neodpovědnosti.“ uvedl bývalý ministr financí Miroslav Kalousek.

Ten navrhuje další úpravy. „Vláda zvedla mandatorní výdaje o 80 miliard, konsolidační balíček tedy nemůže být 100 miliard, ale 150 a více miliard. To zaslouží podporu, pak to půjde zvládnout,“ dodal.

„Pokud máme problém v rozsahu 200 – 250 miliard a v příštím roce budeme opět v horké fázi chystání se k volbám, bylo by lepší začít konsolidaci s větším zásahem. 70 miliard je málo, optimální by bylo někde okolo 1,5 procenta HDP, ať si v následujících letech můžeme dovolit být okolo jednoho procenta a méně,“ řekl k situaci rozpočtu exministr financí a bývalý premiér i guvernér České národní banky Jiří Rusnok.

Úsilí vlády není dostatečné

„Návrh rozpočtu není realistický, tempo zadlužování je extrémní. Vyžaduje to razantní opatření,“ dodal Rusnok. Ten dále uvedl příklad u firem, které mají potíže. Zmražení platů, stop stavby a hledání nových možností příjmů a inovací. Úsilí vlády mu nepřipadá adekvátní vážnosti situace.

Šéfka poslaneckého klubu ANO Alena Schillerová

„Pokud bych byl na místě ministra financí, dělám velmi ostré škrty a plány, co se utratí bych dělal tak, aby se to neutratilo. To bych dělal, kdybych byl ministrem financí. Záleží, kolik se rozpočet překročí, záleží na aktivitě vlády na výdajové straně,“ dodal Kalousek k tomu, jak lze rozpočet

dodržet.

Schillerová připomněla řadu příjmů, včetně windfall tax a dalších. Ale i chybných přesunech financí, třeba emisních povolenek. „Účetní triky, které udělal ministr Stanjura jsou neskutečné. Měl by resignovat,“ uvedla Schillerová.

Kalousek ovšem problém vidí i v předešlé vládě a jejímu hospodaření. „Rozlité mléko od paní Schillerové je třeba uklidit. Je to 250 miliard. Stanjura se nyní trápí, jak na to,“ dodal Kalousek. A dále dodal, že od Schillerové nikdy neslyšel jak rozpočtový deficit zvládnout.

Daň z přidané hodnoty

Podle ministra Stanjury nemá být DPH nástrojem sociální politiky, jak uvedl dříve. „Do lodi, která teče nemůžeme přilévat vodu, potopí se,“ reagoval Rusnok na návrh ve snížení sazby DPH na potraviny.

 Bývalý ministr financí Miroslav Kalousek

„Čím méně sazeb DPH, tím lépe,“ myslí si Rusnok. „Musíme ale vzít v potaz i náklady na změnu v sazbách. Já bych byl pro dvě sazby a jejich zvýšení, tři jsou špatné. Čím více sazeb, tím větší komplikace a náklady,“ dodal Rusnok k míře DPH.

S tím souhlasí i Kalousek. „Tři sazby ne, jsou špatné, dvě jsou lepší, ideální je jedna, ale to není u nás reálné. Já bych nyní na DPH vůbec nesahal, nejsme v krizi, ale jsme v inflaci. Hrozil by další inflační tlak a k tomu bych nechtěl přispět,“ uvedl.

„Třetí sazba se zavedla ve vládě Sobotky. Pokračování z naší strany bylo kvůli EET, kvůli úlevě segmentů, stravování a dalších. Vždy ale po diskuzi. Tři sazby nečiní nikomu problém, nám to pomohlo a ani státu to nečiní problémy. Jsou IT systémy, které si s tím poradí,“ zareagovala Schillerová k sazbám DPH.

Minimální mzda a mzdové tarify

„Budu působit jako asociál, máme zde akutní problémy financování akutních výdajů, je třeba zatnout zuby a vydržet. Pokud budou mzdy indexovány jako je ta dosavadní inflace, tak se z toho budeme vyhrabávat velmi dlouho. Pamatuji i snižování, ale i zmrazování platů. Nechci být asociál, ale nyní na to prostě není,“ řekl k mzdovým tarifům, ale i případnému zvyšování minimální mzdy Rusnok.

„Dokud nepochopíme, že jde o peníze nás všech, dětí, vnuků, tak se nebudeme chovat jinak. Stát nemá jiné peníze, než ty, které vybere od nás, poplatníků,“ dodal.

Schillerová by naopak navrhla vyjednávání, například se zdravotníky, kteří požadují pětiprocentní zvýšení mzdových tarifů. „Já bych určitě vyjednávala, ti lidé zde drží zdravotnictví. Neříkám, že zrovna o pět procent, ale navýšení být musí,“ míní.

„S jednáním souhlasím, ale řekl bych jim, že našim nepřítelem je nejen deficit, protože v kase není ani koruna, ale i inflační tlak, který si v této situaci nemůžeme dovolit. Proto bych řekl, že navýšení bude nula, tři procenta pak maximum, budme realisté,“ vyjádřil se Kalousek k zoufalé nouzi veřejných financí a možnosti zvyšování mezd ve zdravotnickém sektoru, ale i všeobecně ve zvyšování mezd i v dalších oborech.

Řešení vidí ve škrtech

Podle Kalouska je jediným možným řešením škrtání v provozních nákladech. „Škrtal bych, kde to jen jde. Státní aparát nabobtnal, škrtal bych plošně, pět a více procent, ideálně šest.“ řekl Kalousek.

S ním souhlasí i Rusnok. „Souhlasím a nebál bych se zmrazení platů a důchodů, případně i dalších, velkých dávek. Podíval bych se na různé, neinvestiční dotace. To je opravdu džungle,“ uvedl.

„Já každý rok škrtala provozní výdaje každému ministerstvu o 10 % a v době covidu o pět. Chci připomenout, že když přišel pan Kalousek, byla doba zadlužení 44 procent HDP, když jsme finance předávala, bylo to už jen 42. To je důležité zmínit,“ reagovala Schillerová.

Nedovede si ale představit škrty, které by udělal Kalousek, tedy nejméně sta miliard, ale maximálně okolo sedmdesáti miliard. „Nekritizuji vládu, že nabrala další aparát, jde o vojáky, učitele, hasiče a další. S tím souhlasím a s tím nejde nic dělat. Je nereálné snížit aparát, chceme mít kvalitní školství, bezpečí v ulicích. Můžeme snad snížit počty vojáků? Zareagovala Schillerová k možnému snížení státního aparátu. „Jako cestu vidím digitalizaci a smysluplné změny,“ dodala.

Kalousek si myslí, že počet asistentů ve školách, úředníků, ale i třeba policistů je příliš vysoký. „Já bych se opravdu podíval na to, kolik těch lidí tam musí být, ne každý vyjíždí k požáru, ne každý šetří kriminální činy a je v ulicích. Není možné mít nízké daně a neuživatelné drahé služby,“ řekl k možnému řešení, kde nalézt finance v rozpočtu. „Není potřeba jen 70, ale 240 miliard a to nebude za rok,“ dodal.

Bývalý

guvernér ČNB Jiří Rusnok

Schillerová se pak naopak s Kalouskem shoduje na zdanění hazardu, oproti navrhované snížené sazbě daně.

[Národní ekonomická rada vlády](#) podle Rusnoka již vymyslela vše, co je třeba, ale není podle něj možné k tomu přistupovat tak, jak se nyní přistupuje. „Není možné vyzobávat jen něco, řešení je, ale nebude politicky populární. Jde o školství a další prvky,“ nastínil.

Důchody a posun odchodu do penze

„Zpřísnění, které představil ministr Marian Jurečka je podle mě velmi pozdě. To, jak byl nastaven systém je selhání, kdy vycházel i předčasný důchod lépe. Chce to rychlé nápravy, je to ale věcí politické a právníkové kultury. Vše chápu, ale bude rozhodně okolo toho kravál,“ říká Rusnok k důchodům a jejich úpravám, které budou rezonovat veřejností.

„To, co se stalo, se mělo dávno narovnat. Byla řada extrémních opatření kvůli mimořádné valorizaci. Předčasné důchody a jejich parametry jsou pro nás předmětem diskuze, volíme po 35 letech práce, je tam pak řada proměnných, například vysokoškolské studium,“ řekla Schillerová. Ta s hnutím ANO chce celý systém tak, jak navrhla současná vláda soudně napadnou.

Kalousek zmínil automatická řešení navyšování důchodů. „Byl zde pomyslný automat. Ten byl dobře nastaven. Bohužel, za vlády Sobotky a Babiše se do toho každý rok vstupovalo a nyní jsme tam, kde jsme. Každý rozdával, ale neřešil, z čeho,“ nastínil chyby, které vidí v otázkách důchodů.

Státní rozpočet skončil v březnu ve schodku 166,2 miliardy korun. Je to nejhorší výsledek za první čtvrtletí od vzniku Česka. Loni byl březnový schodek 59,1 miliardy korun.

[ZDROJ](#)